

Sygn. akt III Ca 534/19

POSTANOWIENIE

Dnia 17 października 2019 r.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie

następującym:

Przewodniczący:	SSO Katarzyna Kwilosz- Babiś SSO Mieczysław H. Kamiński SSO Paweł Poręba (sprawozdawca)
-----------------	---

po rozpoznaniu w dniu 17 października 2019r. w Nowym Sączu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku G. Ł.

przy uczestnictwie D. W. i A. L.

o wpis

na skutek apelacji wnioskodawczyni

od postanowienia Sądu Rejonowego w Zakopanem

z dnia 27 lutego 2019 r., sygn. akt Dz. Kw.(...)

p o s t a n o w i a :

oddalić apelację

(...) M. K.

Sygn. akt III Ca 534/19

UZASADNIENIE

postanowienia Sądu Okręgowego w Nowym Sączu

Z dnia 17 października 2019 r.

Postanowieniem z dnia 27 lutego 2019 r. (k. 218) Sąd Rejonowy w Zakopanem oddalił wniosek G. Ł. o wpis w KW nr (...) prawa własności na rzecz D. W. oraz G. Ł. po 1/4 części w miejsce A. L..

Powołując się na art. 626⁸ § 1 k.p.c. Sąd I instancji wskazał, że wpis może zostać dokonany jedynie wówczas, kiedy załączone do wniosku dokumenty, zgodnie z przepisami prawa materialnego, dają podstawę do jego dokonania, a treść księgi wieczystej wpisowi temu się nie sprzeciwia.

Sąd Rejonowy podzielił argumentację referendarza, iż treść księgi wieczystej nie pozwala na dokonanie wnioskowanego wpisu. Wpisowi sprzeciwia się bowiem rozbieżność pomiędzy sentencją orzeczenia wydanego w sprawie I Ns 296/04, gdzie opisano nieruchomości jako składająca się z działki ewid. nr 103, podczas gdy w treści księgi wieczystej widnieje (...) (...). Sąd I instancji, powołując się na postanowienie Sądu Najwyższego z 16 stycznia 2015 r., sygn. III CSK 79/14, stwierdził, że wykaz zmian wskazany w uzasadnieniu ww. postanowienia nie jest dokumentem stanowiącym podstawę wpisu do księgi wieczystej. Przedłożone zaś do księgi dokumenty nie mogą stanowić podstawy sprostowania danych z urzędu, gdyż art. 27 ustawy o księgach wieczystych i hipotece wymaga do takiej czynności bezpośredniego sprawdzenia danych w bazie danych katastru nieruchomości lub zawiadomienie jednostki prowadzącej kataster nieruchomości.

Odnosząc się do nazwiska uczestniczki D. W., które nie odpowiadało informacji uzyskanej z rejestru PESEL, Sąd Rejonowy wskazał, iż oficjalnie nigdy nie zmieniła ona nazwiska w polskim obrocie prawnym, a wyjaśnienia w tym zakresie dotyczą jedynie okresu, który już minął. Sąd I instancji podał, że z całokształtu stanu faktycznego, który po części jest mu znany również z urzędu wynika, iż uczestniczka powróciła do posługiwania się nazwiskiem jednoczłonowym. Tym bardziej więc niezgodność z nazwiskiem ujawnionym w rejestrze stanowi przeszkodę dla wpisu.

Powyższe postanowienie zaskarżyła apelacją wnioskodawczyni G. Ł. (k. 225- 226).

Skarżąca podniosła, że oddalając wniosek o wpis prawa własności w zgodzie z zasiedzeniem z Ns 340/01 i postanowieniami stwierdzającymi spadek po wstępnych, Sąd Rejonowy nie wyprowadził żadnych wniosków z tego, że pomiędzy przedmiotowym orzeczeniem w skardze na analogiczne postanowienie referendarza złożony został aktualny wypis z rejestru gruntów oraz wyrys z mapy ewidencyjnej i w związku z tym nie zachodziła sugerowana potrzeba sprostowania katastru w trybie art. 27 u.k.w.h. Apelująca podała także, że w postanowieniu Sądu Rejonowego w Zakopanem, sygn. Ns 296/04 uwidocznione zostało, że pgr.I.kat. (...) objęta Kw (...) odpowiada przedmiotowej działce ewid. (...)w Z. i fizycznie stosowany wykaz zmian w tym względzie został już złożony do KW nr (...) w innej sprawie na k. 38. Zdaniem skarżącej kognicja Sądu nie była niczym skrzepowana, bowiem dysponował on wszystkimi danymi.

Wnioskodawczyni podniosła również, że nic nie stało na przeszkodzie, aby wniosek został uwzględniony w stosunku do uczestniczki D. B., tym bardziej, że sam Sąd Rejonowy stwierdził, że oficjalnie nie zmieniła nazwiska w polskim obrocie prawnym jako jednoczłonowego. W ocenie skarżącej sugerowane sprostowanie w trybie art. 350 k.p.c. wpisu w księdze wydaje się bezprzedmiotowe do czasu wcześniejszego sprostowania postanowienia spadkowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie albowiem podniesione w niej zarzuty są nieskuteczne.

Postanowienie Sądu Rejonowego jest zgodne z prawem i nie może być zmienione.

Na wstępie podkreślić należy, iż w sprawie nie zachodzą uchybienia, które Sąd Okręgowy bierze pod uwagę z urzędu, a których skutkiem byłyby nieważność postępowania – art. 378 § 1 k.p.c.

Postępowanie o dokonanie wpisu w księdze wieczystej jest postępowaniem sformalizowanym.

Stosownie zaś do treści przepisu art. 626⁸ § 1 i § 2 k.p.c. sąd dokonuje wpisu na wniosek i w jego granicach.

Rozpoznając wniosek o wpis sąd bada zatem jedynie treść i formę wniosku oraz dołączonych do niego dokumentów, a także treść księgi wieczystej.

Wymieniony przepis określa zakres kognicji sądu w postępowaniu wieczystoksięgowym, który ogranicza badanie sprawy do okoliczności przytoczonych we wniosku, legitymacji wnioskodawcy, wymogów formalnych wniosku oraz dokumentów stanowiących załączniki do niego i treść księgi wieczystej.

W postępowaniu wieczystoksięgowym, w odniesieniu zarówno do sądu pierwszej, jak i drugiej instancji treść art. 626⁸ § 2 k.p.c. wyłącza bowiem prowadzenie postępowania dowodowego oraz wyłączone jest stosowanie art. 316 k.p.c. Sąd dokonanie wpisu na podstawie dokumentów niedołączonych do wniosku stanowi przekroczenie granic kognicji sądu (tak: uchwała składu siedmiu sędziów SN z dnia 16 grudnia 2009 r. - zasada prawna - III CZP 80/09, OSNC 2010, nr 6, poz. 84; postanowienie składu siedmiu sędziów SN z dnia 16 listopada 2011 r., II CSK 538/10, nie publ., oraz postanowienia SN z dnia 20 października 2011 r., III CSK 322/10, nie publ., i z dnia 9 kwietnia 2015 r., II CSK 84/13, "Izba Cywilna" 2015, nr 7-8, s. 41).

Kognicja wynikająca z powyższego przepisu wiąże także – jak wskazano - Sąd drugiej instancji w postępowaniu apelacyjnym, co oznacza, iż Sąd ten również obowiązany jest dokonać jedynie badania treści i formy wniosku, dołączonych do niego dokumentów i treści księgi wieczystej a w oparciu o wynik tego badania rozstrzygnąć w przedmiocie zasadności apelacji.

Sąd drugiej instancji bada zatem jedynie, czy w świetle dokumentów załączonych do wniosku wpis bądź jego odmowa przez sąd pierwszej instancji była uzasadniona (tak: postanowienia SN z dnia 27 kwietnia 2001 r., III CKN 354/2000, publ. OSNC 2001, nr 12, poz. 183; z dnia 5 października 2005 r., II CK 781/2004, publ. Lex Polonica nr 1611407; z dnia 5 września 2008 r., I CSK 60/2008, nie publ.).

Ocena może być dokonana tylko na podstawie dokumentów, o których mowa w art. 626⁸ § 2 k.p.c.

Dokonanie zaś wpisu na podstawie dokumentów niedołączonych do wniosku o wpis stanowi przekroczenie granic kognicji sądu (tak: ww. uchwała składu siedmiu sędziów SN z dnia 16 grudnia 2009 r. - zasada prawna - III CZP 80/09, postanowienie SN z dnia 20 października 2011 r., III CSK 322/10, nie publ., oraz postanowienie składu siedmiu sędziów SN z dnia 16 listopada 2011 r., II CSK 538/10, nie publ.).

W niniejszej sprawie istnieje zagadnienie prawne co do skuteczności przedłożenia koniecznego dokumentu na etapie skargi na orzeczenie referendarza. Jak wynika bowiem z akt sprawy wnioskodawczyni – mimo, że kwestionowała i nadal kwestionuje potrzebę dołączenia do wniosku dokumentu wykazującego zmiany w ewidencji gruntów – na etapie skargi na orzeczenie referendarza przedłożyła wypis z rejestru gruntów i wrys z mapy ewidencyjnej. W chwili rozpoznawania skargi przez Sąd Rejonowy oba dokumenty były więc dla Sądu Rejonowego dostępne.

Przedłożenie jednak koniecznych załączników do wniosku o wpis na etapie skargi na orzeczenie referendarza sądowego nie może odnieść zamierzonego skutku z uwagi na sformalizowany charakter postępowania wieczystoksięgowego, wynikające z przepisów k.p.c., ograniczenie kognicji sądu wieczystoksięgowego a także obowiązującą w tym postępowaniu zasadę, że wpis w księdze wieczystej ma moc wsteczną od chwili złożenia wniosku o dokonanie wpisu, a w wypadku wszczęcia postępowania z urzędu - od chwili wszczęcia tego postępowania (art. 29 u.k.w.h.).

Konkludując Sąd drugiej instancji nie może nawet uwzględnić dokumentów złożonych dopiero w postępowaniu apelacyjnym, jeżeli miałyby one stanowić podstawę uwzględnienia wniosku (por. też postanowienie SN z dnia 10 kwietnia 2013 r., IV CSK 551/12, publ. OSNC-ZD 2014, nr A, poz. 15).

Do wniosku o wpis przedłożono postanowienie częściowe ze sprawy I Ns 296/04 z dnia 21 kwietnia 2014 r. które uwidacznia zgodnie z wykazem zmian gruntowych powstanie działki ewidencyjnej nr (...) z pgr I. (...). (k. 176).

Z orzeczenia tego wynika następnie, iż E. B. i K. B. nabyli przez zasiedzenie udział do 1/2 czi na prawach małżeńskiej wspólności ustawowej do działki (...) w miejsce A. L.. Takiego wykazu zmian gruntowych nie dołączono do wniosku o wpis w KW nr (...). Księgę tę prowadzi się zaś dla pgr I. (...), a nie dla działki nr (...).

Referendarz sądowy oddalając w tej części wpis do KW zwrócił już słusznie uwagę (k. 188) że wpis udziałów przypadających na podstawie postanowienia ze sprawy Ns 296/04 będzie możliwy dopiero po sprostowaniu oznaczenia nieruchomości w dziale I co wymaga złożenia stosownego wniosku. Pouczył też jak wynika z uzasadnienia

orzeczenia (k. 188/2) jakie dokumenty będą wymagane do złożenia wniosku o wpis chodzi to o wypis z rejestru gruntów i wyrys z mapy ewidencyjnej zawierające stosowne klauzule właściwego organu prowadzącego ewidencje gruntów i stwierdzające że są przeznaczone do dokonania wpisów w księgach wieczystych.

Sam wykaz zmian gruntowych znajdujący się już w aktach (k. 38) nie może być podstawą do dokonania stosownego wpisu w Dziale I księgi wieczystej nawet z urzędu na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 ustawy o księgach wieczystych i hipotece (tak: postanowienie SN z dnia 16 stycznia 2015 r. III CSK 79/15)

Sąd Okręgowy w składzie rozpoznającym niniejszą apelację pogląd ten w pełni podziela.

Referendarz zwrócił słusznie uwagę, iż jest przeszkoda do wpisu prawa własności także z tej przyczyny, że zachodzi rozbieżność w nazwisku osoby uprawnionej według postanowienia ze sprawy Ns 217/07 gdzie wskazano: (...) a bazą pesel, w której występuje ona jako (...).

Po myśli art. 626⁸ § 3 k.p.c. referendarz badając wniosek o wpis miał obowiązek zbadać z urzędu zgodność danych wskazanych we wniosku z danymi wynikającymi z systemów prowadzących ewidencję powszechnych numerów identyfikacyjnych.

Z brzmienia art. 626⁸ § 5 k.p.c. wynika, że niezgodność takich danych stanowi przeszkodę do dokonania wpisu.

Stąd także taka niezgodność winna być usunięta przez sprostowanie orzeczenia w sprawie Ns 217/07.

Z tych wszystkich względów słusznie wniosek o wpis został przez Sąd Rejonowy oddalony w oparciu o art. 626⁹ k.p.c.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji postanowienia.

(...)